

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ



ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
Всеукраїнська науково-практична конференція
«Сучасні тенденції та розвиток соціально-
економічних систем»

4 грудня 2024 р.
м. Харків

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Всеукраїнська науково-практична конференція

**«Сучасні тенденції та розвиток соціально-
економічних систем»**

м. Харків, 2024

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції та розвиток соціально-економічних систем»: тези доповідей, 4 грудня 2024 р. – Харків: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2024.

Наведені тези пленарних та секційних доповідей за теоретичними та практичними результатами наукових досліджень і розробок. Представлені результати теоретичних і практичних досліджень у галузі економіки, управління, підприємництва, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу, публічного управління, фінансової системи та облікових практик, а також правничих наук.

Відповідальний за випуск:

Власенко Т. А.

Роботи надруковані з авторських оригіналів, що надані оргкомітету, за авторської редакції.

Електронний варіант матеріалів конференції доступний на сайті конференції:

<http://www.kafepm.hneu.edu.ua/>

ЗМІСТ

Секція 1.

<i>Трансформація підприємництва: інновації, стратегії та соціальні виклики</i>	13
<i>Антонюк Катерина Іванівна, Кириченко Ілля Сергійович</i> ІННОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ В СФЕРІ БІЗНЕСУ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	13
<i>Білоусов Станіслав Олександрович</i> ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ З ЦІЛЬОВОЮ АУДИТОРІЄЮ	15
<i>Гавловська Наталія Іванівна, П'ятничка Михайло Васильович, Дзиговський Богдан Миколайович</i> УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ: ТЕОРЕТИЧНИЙ БАЗИС	17
<i>Дементьєв Олександр Миколайович</i> ЕКОСИСТЕМА СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	19
<i>Деркач Єлизавета Олександрівна</i> ФРАНЧАЙЗИНГ ЯК ФОРМА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	21
<i>Льченко Артем Вікторович</i> ПРОБЛЕМИ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	24
<i>Козуб Юлія Станіславівна</i> АНАЛІЗ РИНКУ ВИРОБНИЦТВА НАВІСНОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ	26
<i>Кочерга Вероніка Юріївна</i> GOOGLE TRENDS ЯК ДЖЕРЕЛО КОНКУРЕНТНОЇ ПЕРЕВАГИ ДЛЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ	29
<i>Кравченко Андрій Валер'янович</i> ОПЕРАЦІЙНА АНАЛІТИКА ДЛЯ ГЕНЕРУВАННЯ, ПРИЙНЯТТЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ БІЗНЕС-РІШЕНЬ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ	31
<i>Лук'яненко Наталія Едуардівна</i> УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ЕКОСИСТЕМОЮ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ТУРБУЛЕНТНОСТІ	35
<i>Миколенко Євгеній Володимирович</i> ОБґРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИДУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	38
<i>Міненко Костянтин Вікторович</i> АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА СІЛЬГОСПВИРОБНИКІВ УКРАЇНИ	40
<i>Набутовський Богдан Володимирович</i> РОЗРОБЛЕННЯ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР	42
<i>Нарижний Кирило Валерійович</i> ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З МЕТОЮ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	45
<i>Нестеров Микита Сергійович</i> ЕКОСИСТЕМА СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: СТРУКТУРА, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	49

Інтеграція Google Trends з інструментами Google Ads і Google Analytics сприяє підвищенню ефективності управління маркетинговими стратегіями малого бізнесу. Використання даних про актуальні тренди дозволяє формувати рекламні кампанії, орієнтовані на потреби та інтереси споживачів, забезпечуючи таким чином більш точне таргетування і оптимізацію витрат на рекламу.

Додатково, аналіз результатів через Google Analytics забезпечує глибше розуміння поведінки клієнтів, відображаючи їхні дії на сайті після взаємодії з рекламними кампаніями. Це сприяє коригуванню стратегій у реальному часі, дозволяє оперативно адаптувати контент до змін у споживчих вподобаннях та ефективно впроваджувати дані з Google Trends у бізнес-процеси. Такий підхід дає змогу створити цілісну систему аналітики і впровадження рішень, що підвищує конкурентоспроможність малого бізнесу та адаптивність до умов ринку.

Перелік використаних джерел:

1. Google Trends – як використовувати його для досягнення найкращих результатів? – Режим доступу: <https://dalistrategies.com/ua/google-trends-yak-vikoristovuvati-jogo/>.
2. Завалій Т. О. Легенчук С. Ф. Google trends як інструмент діджитал-маркетингу: методичні аспекти. *Маркетинг і цифрові технології*, [S.l.], v. 7, n. 1, 2023, p. 52-68. DOI: 10.15276/mdt.7.1.2023.
3. Google Trends. – Режим доступу : <https://trends.google.com.ua/trends/?geo=UA>.
4. Google Trends та Google Keywords Planner. Як знайти ключові слова і оцінити пошукові тренди. – Режим доступу : <https://guildofmarketing.com/google-trends-ta-google-keywords-planner-yak-znaity-kliuchovi-slova-i-otsinyty-poshukovi-trendy/>.
5. Сидоренко А. Як працює Google Ads? Посібник для новачків у онлайн-рекламі. – Режим доступу : <https://netpeak.net/uk/blog/yak-pratsyue-google-ads-posibnik-dlya-novachkiv-u-onlayn-reklami/>.
6. Іванова С.М., Вакалюк Т.А., Кільченко А.В., Новицька Т.Л. Технологія застосування сервісу Google Analytics як інструменту моніторингу та підвищення ефективності використання освітніх вебресурсів. *Інноваційна економіка*. Випуск 49. Том 1. 2022. DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2022/49.1.35>.

УДК 65.012.123

ОПЕРАЦІЙНА АНАЛІТИКА ДЛЯ ГЕНЕРУВАННЯ, ПРИЙНЯТТЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ БІЗНЕС-РІШЕНЬ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ

Кравченко Андрій Валер'янович, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Операційна аналітика (Operational Analytics) – це система підходів, методів і інструментів, які дозволяють аналізувати операційні дані підприємства для підтримки процесів прийняття рішень у реальному часі [1, 2]. Її основна мета – надання практичної інформації для підвищення ефективності бізнес-процесів, мінімізації ризиків і створення конкурентних переваг. Відмінною рисою операційної аналітики є її орієнтованість на виконання оперативних завдань і використання даних з різних джерел, таких як ERP-системи, CRM-системи, логістичні платформи та інші інформаційні системи.

Операційна аналітика базується на обробці великих обсягів даних (Big Data) і може мати різний рівень складності залежно від цілей і методів застосування (табл. 1).

Основні інструменти операційної аналітики охоплюють широкий спектр програмного забезпечення, методів аналізу, технологій обробки даних та спеціалізованих платформ, що забезпечують ефективний збір, обробку, аналіз і візуалізацію даних для підтримки бізнес-рішень.

Серед ключових програмних засобів слід виділити інструменти для візуалізації даних, такі як Tableau, Power BI та QlikView, які дозволяють створювати інтерактивні дашборди та аналітичні звіти. Google Data Studio також є популярним інструментом для підготовки презентаційних звітів, тоді як Excel із розширеннями Power Query і Power Pivot забезпечує базові

можливості аналізу та візуалізації даних. Для розробки аналітичних моделей і обробки великих обсягів даних широко використовуються мови програмування, такі як Python із бібліотеками Pandas, NumPy, Scikit-learn, TensorFlow, а також R, яка спеціалізується на статистичному аналізі та моделюванні. SQL залишається незамінною мовою для обробки структурованих даних у базах даних.

Таблиця 1

Класифікація видів операційної аналітики

Вид операційної аналітики	Мета	Методи та інструменти	Приклади використання
Дескриптивна аналітика (Descriptive Analytics)	Описує минулі події встановлює хронологію рішень та отриманий результат	Візуалізація даних (дашборди, графіки), зведені таблиці, базовий статистичний аналіз	Аналіз фінансових показників, оцінка ефективності маркетингових кампаній
Діагностична аналітика (Diagnostic Analytics)	Виявляє причини подій та управлінських рішень	Кореляційний аналіз, факторний аналіз, пошук аномалій у даних	Виявлення причин зниження продажів, аналіз факторів, що вплинули на затримку постачання
Прогностична аналітика (Predictive Analytics)	Прогнозування майбутніх подій та результатів управлінських рішень	Статистичне моделювання, машинне навчання (регресія, кластеризація), часові ряди	Прогнозування попиту на продукцію, передбачення ймовірності відтоку клієнтів
Прескриптивна аналітика (Prescriptive Analytics)	Формування рекомендацій щодо оптимізації дій та управлінських рішень	Алгоритми оптимізації, симуляційне моделювання, експертні системи	Розподіл ресурсів для мінімізації витрат, створення графіків виробництва для максимізації продуктивності

Окрім цього, значну роль відіграють платформи для аналізу великих даних, серед яких Apache Hadoop та Apache Spark, що забезпечують обробку даних у розподілених системах. У хмарному середовищі активно використовуються сервіси Google BigQuery та Amazon Redshift, які дозволяють аналізувати великі обсяги даних із високою продуктивністю.

Інструменти машинного навчання також є важливим компонентом операційної аналітики. Наприклад, TensorFlow та Microsoft Azure Machine Learning забезпечують розробку моделей штучного інтелекту для прогнозування і автоматизації процесів, а IBM Watson дозволяє проводити когнітивний аналіз даних для побудови складних систем прийняття рішень.

Методи аналізу включають описові, статистичні, оптимізаційні та машинного навчання. Описові методи використовуються для виявлення трендів і закономірностей, статистичні — для аналізу взаємозв'язків між змінними, оптимізаційні — для знаходження найкращих рішень, а алгоритми машинного навчання — для класифікації, кластеризації та прогнозування майбутніх подій.

Технології обробки даних охоплюють хмарні платформи, такі як Google Cloud Platform, Microsoft Azure та Amazon Web Services, які надають ресурси для зберігання, аналізу та візуалізації даних. Інструменти ETL (Extract, Transform, Load), такі як Talend та Apache Nifi, забезпечують інтеграцію даних із різних джерел, а реєстри великих даних, як-от Elasticsearch і MongoDB, дають змогу ефективно працювати зі структурованими та неструктурованими даними.

У галузі бізнес-аналітики використовуються спеціалізовані платформи. CRM-системи, наприклад Salesforce та HubSpot, аналізують клієнтські дані для підтримки маркетингових стратегій. ERP-системи, як-от SAP та Oracle NetSuite, забезпечують управління операційними

процесами підприємств, а платформи бізнес-аналітики, такі як IBM Cognos, інтегрують різні види аналітики для оцінки ефективності бізнесу.

Таким чином, інструменти операційної аналітики дозволяють підприємствам не лише аналізувати дані у ретроспективі, а й прогнозувати результати, оптимізувати процеси та приймати обґрунтовані стратегічні рішення, що забезпечує ефективне управління ресурсами в сучасному бізнес-середовищі.

Операційна аналітика відіграє ключову роль у процесі генерування бізнес-рішень, забезпечуючи підприємства необхідними інструментами для аналізу поточних даних, ідентифікації проблемних зон та виявлення нових можливостей. Цей процес охоплює декілька етапів: збір даних, їх аналіз, формування інсайтів, розробку сценаріїв та оцінку їхньої ефективності (табл. 2).

Таблиця 2

Процес генерування бізнес-рішень за допомогою операційної аналітики

Етап генерування бізнес-рішень	Ключові завдання етапу генерування бізнес-рішень	Тип операційної аналітики	Доцільні інструменти та технології
Збір даних	Отримання та агрегування даних із внутрішніх і зовнішніх джерел	Дескриптивна аналітика	CRM-системи (Salesforce, HubSpot), ERP (SAP, Oracle NetSuite), IoT-сенсори, SQL, ETL-платформи (Talend, Apache)
Обробка та очищення даних	Видалення зайвих, дубльованих та некоректних даних	Дескриптивна аналітика	Python (Pandas, NumPy), Excel (Power Query), Google Cloud DataPrep
Аналіз та ідентифікація трендів	Визначення основних закономірностей і трендів у діяльності	Діагностична аналітика	Tableau, Power BI, Google Data Studio, статистичні пакети (SPSS, Stata)
Формування прогнозів	Прогнозування можливих змін на ринку та їхнього впливу на бізнес	Прогностична аналітика	Python (Scikit-learn, TensorFlow), R (forecast), Google BigQuery ML, хмарні сервіси (Azure AI)
Розробка сценаріїв	Моделювання альтернативних варіантів розвитку подій	Прескриптивна аналітика	AnyLogic, Excel (Solver), Python (OR-Tools), платформи оптимізації (Gurobi, CPLEX)
Оцінка ефективності запропонованих рішень	Аналіз рентабельності та доцільності реалізації рішень	Діагностична та прескриптивна аналітика	A/B-тестування (Optimizely), KPI-метрики (Tableau, Power BI), прогнозні моделі (Azure Machine Learning)
Реалізація обраного рішення	Впровадження рішень та моніторинг їхньої ефективності	Дескриптивна аналітика	ERP-системи, дашборди для моніторингу (Power BI, Tableau), IoT для реального часу (Elasticsearch)
Корекція стратегії	Уточнення рішень на основі фактичних результатів і зворотного зв'язку	Діагностична та прогностична аналітика	Хмарні платформи (Azure), платформи автоматизації (UiPath), моделі прогнозування (Scikit-learn)

Врахування соціальних, економічних та технологічних факторів при генерації бізнес-рішень є критично важливим для забезпечення ефективності стратегічного управління. Соціальні фактори визначають зміни в уподобаннях споживачів та поведінкових тенденціях, що дозволяє адаптувати продукцію чи послуги відповідно до нових вимог ринку. Економічні фактори, такі як коливання валютних курсів, рівень інфляції та зміни на ринку праці, мають значний вплив на фінансові можливості підприємства, що вимагає постійного коригування стратегії через моделювання економічних сценаріїв. Технологічні фактори, зокрема розвиток автоматизації, цифрових технологій та штучного інтелекту, відкривають нові можливості для оптимізації бізнес-процесів і підвищення конкурентоспроможності. Інтеграція цих факторів у

процес прийняття рішень через використання операційної аналітики дозволяє підприємствам розробляти стратегії, що відповідають вимогам сучасного динамічного середовища та досягати стабільного розвитку.

Штучний інтелект (ШІ) має значний потенціал для оптимізації бізнес-рішень на основі даних операційної аналітики, і його застосування дозволяє значно підвищити ефективність підприємств. Конкретні способи використання ШІ в операційній аналітиці зосереджуються на автоматизації та вдосконаленні процесів прийняття рішень, прогнозуванні майбутніх подій, а також адаптації до змінюваних ринкових умов (табл. 3).

Таблиця 3

Використання штучного інтелекту для оптимізації бізнес-рішень на основі операційної аналітики

Тип операційної аналітики	Метод ШІ	Застосування	Переваги
Дескриптивна аналітика (Descriptive Analytics)	Алгоритми обробки природної мови (NLP)	Аналіз історичних даних про продажі, виявлення закономірностей у поведінці клієнтів	Виявлення важливих трендів, надання загальних висновків для формування стратегій
Діагностична аналітика (Diagnostic Analytics)	Машинне навчання (ML), алгоритми оптимізації	Аналіз причин відхилень, виявлення факторів, які впливають на зміни в бізнес-процесах	Визначення причин проблем, поліпшення прийняття рішень на основі розуміння минулих подій
Прогностична аналітика (Predictive Analytics)	Глибинне навчання, нейронні мережі	Прогнозування попиту, трендів на ринку, ймовірних змін у поведінці споживачів	Точність прогнозів, оптимізація запасів, адаптація до змінюваних умов
Прескриптивна аналітика (Prescriptive Analytics)	Алгоритми оптимізації, системи рекомендацій	Рекомендації щодо цін, маршрутів, підбору постачальників або кандидатів на вакансії	Підвищення ефективності рішень, зниження витрат, підвищення швидкості адаптації до змін

Загалом, інтеграція ШІ в операційну аналітику значно підвищує ефективність прийняття бізнес-рішень. Завдяки використанню алгоритмів машинного навчання, глибинного навчання, обробки природної мови та інших технологій, підприємства здатні швидше адаптуватися до змінюваних умов ринку, знижувати витрати, підвищувати ефективність операційних процесів і покращувати взаємодію з клієнтами.

Перелік використаних джерел:

1. Alexander Bohm, Jens Dittrich, Niloy Mukherjee, Ippokratis Pandis, Rajkumar Sen. Operational Analytics Data Management Systems. *Proceedings of the VLDB Endowment*, Vol. 9, No. 13. – Режим доступу: <https://publications.cispa.saarland/684/1/p1601-boehm.pdf>.
2. Alessio Netti, Woong Shin, Michael Ott, Torsten Wilde, Natalie Bates. A Conceptual Framework for HPC Operational Data Analytics. *International Conference on Cluster Computing*, 2021. DOI 10.1109/Cluster48925.2021.00086. – Режим доступу: <https://datacenters.lbl.gov/sites/default/files/A%20Conceptual%20Framework%20for%20HPC%20Operational%20Data%20Analytics.pdf>.